

๗๙

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓ / ว ๓๗๐

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๕๔
ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างเข้มข้น กรมปศุสัตว์กำหนดให้ดำเนินโครงการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๘ มกราคม - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นเวลา ๑ เดือน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ในระหว่างวันที่ ๘ มกราคม - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ประสานกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรค โดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา พร้อมจัดทำข้อมูลดังกล่าว

๒. กรณีเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย โดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนกให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๓. ร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๔. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก ตามสถานะทางการคลังและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรูญเกียรติ รักพานิชมณี)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๗๕๓๕-๖๑๔๔ ต่อ ๒๐

1737 / 18 ม.ค. 2561

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๑

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
เลขที่รับ ๗๕๕
18 ม.ค. 2561
คดีจังหวัดนครราชสีมา
เลขที่รับ ๑๕๕
วันที่ 18-1-61
จำนวน ๑ ชุด
เวลา

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๑๔
ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง อย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด กรมปศุสัตว์ได้กำหนดให้ดำเนินโครงการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๘ มกราคม - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นเวลา ๑ เดือน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ประสานกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรค โดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา พร้อมจัดทำข้อมูลดังกล่าว
๒. กรณีเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย โดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ
๓. ร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ทำลายสัตว์ปีกที่เหลือนในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่ามีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที
๔. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันทรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๒๐๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขรับ.....	2068
วันที่	11 ม.ค. 2561
เวลา.....	

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม.10400

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๗๕

๓ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

ตามที่กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง อย่างต่อเนื่อง นั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด กรมปศุสัตว์กำหนดให้ดำเนินโครงการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๘ มกราคม - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยรายละเอียดในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การค้นหาโรคระบาดสัตว์ปีก และเก็บตัวอย่างสัตว์ปีกเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการจากพื้นที่เสี่ยงต่างๆ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย

จะขอบคุณมาก

สสส.
เลขรับ.....
140
วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิระศักดิ์ พิพัฒน์พงศ์โสภณ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น	
เลขรับ.....	493
วันที่	๑๑ มี.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....	

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร.๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๖๑ - ๓

E-mail:birdflu@dld.go.th

โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีการระบาดอย่างกว้างขวางในหลายๆ ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยังไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่สามารถติดต่อไปยังคนและทำให้เสียชีวิตได้ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคนี้ให้หมดไป โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะไม่พบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๙ ปีแล้ว แต่ยังคงมีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกทั่วโลก รวมถึงในประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศในภูมิภาคเดียวกันอย่างต่อเนื่อง โดยตลอดช่วงปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกโดยองค์การสุขภาพสัตว์โลก (OIE) พบจุดเกิดโรคที่เป็นเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (Highly pathogenic avian influenza, HPAI) จำนวน ๒,๓๒๙ จุด (ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๑๐๖ จุด) และชนิดความรุนแรงต่ำ (Low pathogenic avian influenza, LPAI) จำนวน ๖๖ จุด (ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๑ จุด)

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดโรคในประเทศไทย กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทยขึ้น ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อให้สามารถค้นหาสัตว์ที่ติดเชื้อได้อย่างรวดเร็ว ทั้งเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรงสูง (HPAI) และชนิดความรุนแรงต่ำ (LPAI) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในการควบคุมโรคทำได้อย่างทันทั่วทั้งที่สามารถลดการแพร่กระจายของโรคไปยังสัตว์ปีกอื่นๆ ได้นอกจากนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพที่ได้มาจากการเฝ้าระวังโรคยังนำมาใช้ในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวิเคราะห์การกระจายตัวของโรคในเชิงพื้นที่ การติดตามการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัส เป็นต้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกได้ทราบถึงสถานะโรคไข้หวัดนกปัจจุบันภายในฟาร์มของตนเอง

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกได้เตรียมพร้อมรับมือหากเกิดเหตุฉุกเฉินในการระบาดของโรคไข้หวัดนกขึ้นภายในฟาร์มของตนเอง

๓. ผลผลิตและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิตของโครงการ

ลำดับ	ผลผลิตของโครงการ	จำนวน	หน่วยนับ
๑	ผลการตรวจโรคไข้หวัดนกจากการเก็บตัวอย่างในสถานที่เลี้ยงและ สถานที่จำหน่ายสัตว์ปีก	๑	รายงาน

ตัวชี้วัดของโครงการ

ลำดับ	ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ		จำนวน	หน่วยนับ
๑	เชิงปริมาณ: จำนวนตัวอย่างสัตว์ปีกที่เก็บจากสถานที่เลี้ยงและ สถานที่จำหน่ายสัตว์ปีก	cloacal swab	๑๒,๑๓๖	ตัวอย่าง
		oropharyngeal swab	๔,๑๑๖	
		serum	๑๒,๖๐๐	
		environment swab	๒,๐๘๘	
		ตัวอย่างน้ำกิน	๕๒๒	
๒	เชิงคุณภาพ: สายพันธุ์ของเชื้อไวรัสไข้หวัดนกที่กระจายอยู่ในสัตว์ปีกของประเทศไทยในปัจจุบัน		ชนิดของสายพันธุ์เชื้อไวรัสไข้หวัดนก	-

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกด้วยอาการทางคลินิก (Clinical Active Surveillance)

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ ทุกชนิดสัตว์ปีก

การดำเนินการ :

๔.๑.๑ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์/เจ้าพนักงานสัตวบาล/พนักงานราชการกิจกรรมการป้องกันแก้ไขและเตรียมความพร้อมรับมือปัญหาโรคไข้หวัดนก/เจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์ (ปศุสัตว์ตำบล)/ อาสาพัฒนาปศุสัตว์/บุคลากรจ้างเหมางานด้านการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคในสัตว์ปีก/เครือข่ายเฝ้าระวังโรค/และเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา และเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายโดยมีลักษณะสงสัยโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๔.๑.๒ สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสัตว์ปีกที่ป่วยตาย หากมีอาการตามนิยามโรคไข้หวัดนกให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจ ดังนี้

๑) เก็บตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จำนวน ๒-๕ ตัว ใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วมัดปากถุงให้แน่น ส่งตรวจให้เร็วที่สุด หรือภายใน ๒๔ ชม. ส่งที่สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาคเพื่อตรวจวินิจฉัยโรค

๒) เก็บประวัติสัตว์ปีก (รวมทั้งพิกัดจุดเกิดโรค) กรอกลงในแบบฟอร์ม รก.๑ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๔.๑.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ รายงานตามแบบ รก.๑ ลงในระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก (<http://164.115.129.63/dcontrol/site/>)

๔.๑.๔ ดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๔.๑.๕ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) หากไม่ใช่โรคไข้หวัดนกต้องวินิจฉัยด้วยว่าป่วย/ ตายดังกล่าวมีสาเหตุจากอะไร และรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๔.๑.๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคที่ได้รับจากห้องปฏิบัติการ ตามข้อ ๔.๑.๕ และผลการสอบสวนโรคลงในระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก (<http://164.115.129.63/dcontrol/site/>)

๔.๑.๗ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้รายงานผลการเฝ้าระวังโรคในสัตว์ปีกป่วยตายประจำวันทุกวัน กรณีไม่พบสัตว์ปีกป่วยตายให้รายงาน zero report ในระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก (<http://164.115.129.63/dcontrol/site/index.php?>) ด้วย

* ในกรณีที่ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกไม่สามารถเข้าใช้งานได้ ให้รายงานมายังอีเมล birdflu@dld.go.th

๔.๒ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในสัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน (Backyard poultry)

เป้าหมาย :

๑) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาดจากข้อมูลรายงานสัตว์ปีกป่วย/ตายประจำปี ๒๕๖๐

๒) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มใกล้พื้นที่ตำบลที่มีแหล่งทำรังวางไข่ของนกและพื้นที่ตำบลที่มีนกอพยพจำนวนมาก ในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่ที่มีนกอพยพจำนวนมาก ตามพื้นที่ที่กำหนด

๓) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่หมู่บ้านที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ตามพื้นที่ที่กำหนด

การดำเนินการ

๔.๒.๑ ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์กำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาดโดยการสุ่ม ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านที่มีสัตว์ปีกป่วยหรือตายผิดปกติ พื้นที่ตำบลที่มีนกอพยพจำนวนมาก พื้นที่หมู่บ้านที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบ พื้นที่ตำบลที่มีแหล่งทำรังวางไข่ของนก

๔.๒.๒ การสุ่มเก็บตัวอย่าง

ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มครัวเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ดังนี้

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาด จำนวน ๔ ครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ของตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๔.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มใกล้พื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกและพื้นที่ตำบลที่มีนกอพยพจำนวนมากในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่ตำบลนกอพยพจำนวนมาก จำนวน ๔ ครัวเรือน ในตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๔.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๔.๒.๑

๔.๒.๓ การเก็บตัวอย่าง ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกจำนวน ๕ ตัว (๑ หลอดตัวอย่าง) ต่อครัวเรือน (หากมีครัวเรือนไม่ครบ ๔ ครัวเรือน/หมู่บ้าน ให้เก็บตัวอย่างทุกครัวเรือนหรือถ้าครัวเรือนมีสัตว์ปีกไม่ครบ ๕ ตัว ให้เก็บทุกตัวที่เลี้ยงไว้)

๔.๓ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในเป็ดไล่ทุ่ง (Free-grazing duck)

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab และ serum ในเป็ดไล่ทุ่ง ตามที่กำหนด

การดำเนินงาน

๔.๓.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่และจำนวนฝูงเป็ดที่เก็บตัวอย่าง

๔.๓.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มฝูงเป็ดไล่ทุ่งที่จะเก็บตัวอย่าง โดยให้เก็บตามจำนวนฝูงและอำเภอที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๔.๓.๑

๔.๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์...

๔.๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab ผุ่ละ ๖๐ ตัว (เปิด ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง รวมเป็น ๑๒ หลอดตัวอย่าง) และ serum สุ่มเก็บผุ่ละ ๓๐ ตัว (ตัวอย่าง cloacal swab และ serum ให้เก็บตัวอย่างจากเปิดตัวเดียวกัน)

๔.๔ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนงเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต มจส.๒ (Certified slaughterhouse)

เป้าหมาย: สุ่มเก็บตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต มจส. ๒

การดำเนินงาน

- ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกโดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี cloacal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงฆ่า (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง)

๔.๕ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนงเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภค (ไก่หรือเป็ด) (Live bird market)

เป้าหมาย: สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภค ดังนี้

- ๑) กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต
- ๒) ภาชนะที่ใช้บรรจุของเสียจากกระบวนการฆ่าสัตว์ (เช่น ลำไส้ ขนสัตว์ปีก เป็นต้น)
- ๓) ผ้าเช็ดโต๊ะที่เปียกชื้น
- ๔) โต๊ะวางซาก ตระกร้าหรือภาชนะที่ใช้ใส่ชิ้นส่วนไก่ที่ชำแหละแล้ว

การดำเนินงาน

๔.๕.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๒๐ ตัว ต่อ ๑ ตลาด (๑๒ หลอดตัวอย่าง/๑ ตลาด)

๔.๕.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ก้านสำลี (๓ ก้านสำลี/๑ หลอดตัวอย่าง) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๒ ก้านสำลี ต่อ ๑ ตลาด (๒๔ หลอดตัวอย่าง/๑ ตลาด) และเก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อตลาดค้าสัตว์ปีก

๔.๖ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนงเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในตลาดค้าสัตว์ปีกสวยงาม (Pet bird market)

เป้าหมาย: สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ในตลาดค้าสัตว์ปีกสวยงาม ดังนี้

- ๑) กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต
- ๒) ผ้าเช็ดโต๊ะ โต๊ะ ตระกร้าหรือภาชนะที่ใส่สัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก

การดำเนินงาน

๔.๖.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๒๐ ตัว ต่อ ๑ ตลาด (๑๒ หลอดตัวอย่าง/๑ ตลาด) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึม อ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย

๔.๖.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์...

๔.๖.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่าง สิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ก้านสำลี (๓ ก้านสำลี/๑ หลอดตัวอย่าง) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๒ ก้านสำลี ต่อ ๑ ตลาด (๒๔ หลอดตัวอย่าง/๑ ตลาด) และเก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อ ตลาดค้าสัตว์ปีก

๔.๗ การเฝ้าระวังโรคใช้วัตถุดิบเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Active Surveillance) ในไก่ไข่ ภายในโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ (Layer chicken in school of Royal Initiative Affairs and Special Activities)

เป้าหมาย : พื้นที่เลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ

การดำเนินงาน

- ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากไก่ไข่ โดยเก็บตัวอย่าง ด้วยวิธี oropharyngeal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงเรียน (ไก่ไข่ ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง)

๔.๘ การตรวจวินิจฉัยและรายงานผล

๔.๘.๑ การตรวจวินิจฉัย : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ สัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจตัวอย่างดังนี้

- ๑) ตรวจตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเพื่อหาสาเหตุของการป่วยตาย
- ๒) ตรวจตัวอย่าง cloacal swab และ oropharyngeal swab โดยการแยกเชื้อ ไวรัส Avian influenza หรือ Newcastle disease

๔.๘.๒ การรายงานผล : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ สัตวแพทย์ประจำภาค รายงานผลดังนี้ -

- ๑) รายงานผลการตรวจวินิจฉัยแยกโรคให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- ๒) รวบรวมผลการตรวจตัวอย่าง cloacal swab oropharyngeal swab และ environment swab ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ตามแบบฟอร์ม ตก.๒ เฉพาะกิจ

๔.๘.๓ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

- ๑) ให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานในท้องที่เป็น ไฟล์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- ๒) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และส่งให้ สำนักงานปศุสัตว์เขต

๓) ให้สำนักงานปศุสัตว์เขตรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และส่งข้อมูลมายัง E-mail: birdflu@dld.go.th ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑

๔) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานผลจำนวนการเก็บตัวอย่างลงในระบบ e-Operation

* กรณีผลการตรวจวินิจฉัยเป็นโรคระบาดสัตว์ปีก ตามพรบ.โรคระบาดสัตว์ ๒๕๕๘ ให้ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนดไว้

** เอกสารแนบโครงการฯ สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรค ใช้วัตถุดิบ “หน้าแรก > หัวข้อ หนังสือเวียนกลุ่มควบคุมป้องกันโรคสัตว์ปีก > โครงการเฝ้าระวังโรคใช้วัตถุดิบ เชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๑” URL: <http://164.115.129.63/dcontrol/site/>

หรือ ทางเว็บไซต์ สคบ. “หน้าแรก> งานบริหารทั่วไป> เอกสาร/หนังสือเวียน > โครงการเฝ้าระวังโรคใช้วัตถุดิบเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๑”

URL: <http://dcontrol.dld.go.th/dcontrol/index.php/circular-notice/1231-ai2018>

*** ในกรณีที่ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनกไม่สามารถเข้าใช้งานได้ ให้รายงานมายังอีเมล birdflu@dld.go.th

การติดตามประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์เขตออกติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ และรายงานมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๘ มกราคม - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๖. งบประมาณ

แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตภาคปศุสัตว์ กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพสัตว์ งานควบคุมแก้ไขโรคใช้หัวदनก โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ได้อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ทราบสภาวะโรคใช้หัวदनกปัจจุบันในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยที่มีการเลี้ยงสัตว์ปีก

๗.๒ ข้อมูลผลการตรวจโรคใช้หัวदनกสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันโรคใช้หัวदनกและใช้ในการวางแผนควบคุมโรคในกรณีเกิดการระบาดของโรคใช้หัวदनกต่อไป

๗.๓ ผู้บริโภคสัตว์ปีกและผู้เลี้ยงสัตว์ปีกภายในประเทศสามารถมั่นใจในกระบวนการผลิต การเลี้ยง และการซื้อขายสัตว์ปีกของประเทศไทยได้ว่าปลอดโรคใช้หัวदनกในสถานการณ์ปัจจุบัน

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

๘.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๘.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

๘.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง

๘.๑.๔ ปศุสัตว์เขต ๑-๙

๘.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๘.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

๘.๒.๑ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘.๒.๒ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข

๘.๒.๓ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย

๘.๒.๔ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม